

Ked' rozpočet posudzujú cudzinci

Predseda švédskej fiškálnej rady Lars Calmfors hovorí, že najat' expertov zo zahraničia je dobrý nápad

06.05.2011/ [Michal Lehuta](#)

Vaša nedávna štúdia poukazuje na dôležitosť nezávislosti fiškálnych rád. Ako je financovaná tá švédka?

Zo štátneho rozpočtu. Každý rok nám financie schvaľuje parlament. Osobne by som bol radšej, keby sme mali dlhodobejší rozpočet, napríklad päťročný. Závislosť od financovania parlamentom vytvára problém s nezávislosťou – keď hodnotíme rozpočtovú politiku, môžeme mať teoreticky väčší sklon k optimizmu, aby sme od politikov ľahšie získali viac peňazí na svoju činnosť. Ale tlak zo strany ministerstva financií sme v tomto nikdy necítili.

Slovenský návrh hovorí o financovaní rady z rozpočtu centrálnej banky.

Áno, toto môže dopomôcť väčšej nezávislosti rady. Funguje to tak v Rakúsku. Je to jedna z možností, avšak treba mať na pamäti aj nezávislosť takejto inštitúcie od centrálnej banky.

Odkiaľ by mali pochádzať členovia fiškálnej rady?

Súvisiace články

- [Privítať fiškálnu radu](#)

Preferujem ľudí z akademického prostredia, z univerzít alebo výskumných inštitútov. Ale aj súkromný sektor môže byť ich zdrojom. Ten môže slúžiť aj ako zdroj nezávislých makroekonomických predikcií v prípade, že vládni analytici zvyknú kresliť budúcnosť príliš ružovo. Toto bola napríklad hlavná pohnútkou pri vzniku Úradu pre rozpočtovú zodpovednosť v Británii.

Majú niekde na svete v obdobnej inštitúcii cudzinca?

Toto je veľmi dobrý nápad. Pokiaľ viem, zahraničných expertov máme v rade iba my vo Švédsku. Náš podpredseda je Dán. To je cenné, pretože tento človek priniesol svoje skúsenosti z rady v Dánsku a vie sa na veci pozrieť nezainteresovanými očami. Ďalšia členka osemčlennej rady je zasa z Fínska.

Dokázalo švédske ministerstvo financií nejako oklieštiť vašu činnosť? V minulosti tam tlaky boli.

Práve včera (vo štvrtok minulý týždeň, pozn. TREND) sa dosiahla dohoda, zahŕňajúca široké spektrum politických strán, že radu podporujú. To je veľký úspech, pretože opozícia v minulosti hlasovala proti vzniku rady. Tiež nám odsúhlasili väčší rozpočet, aby sme mohli rozšíriť svoje pole pôsobnosti.

Prispela vaša inštitúcia k tomu, že Švédsko dosiahlo v minulom roku vyrovnaný rozpočet?

Skôr naopak. My sme presadzovali uvoľnenejšiu fiškálnu politiku, keďže naša vláda je rozpočtovo extrémne konzervatívna. Rada odporúčala dočasne o niečo vyšší deficit, keďže nám ekonomika v čase krízy významne klesla. Ale pre tento a budúci rok už odporúčame reštriktívnosť, pretože hospodárstvo sa zotavuje veľmi rýchlo.

Foto - Archív

Viac o nezávislom dohl'ade nad verejnými financiami si prečítajte v aktuálnom vydaní TRENDU č. 18.

Tlačený TREND na webe, kniha ako darček a ďalšie: [Desať dôvodov, prečo si predplatiť časopis TREND.](#)